

Bedplov til frostsikring af gulerødder

Det har tidligere være forsøgt at frilægge og tildække gulerødder i jordkamme for at prøve at opbevare gulerødder på marken dækket med jord klar til høst. Resultaterne var nedslående. Gulerødderne rådner efter kort tids opbevaring. Specielt rødder med toprester, samtidig med at jordkammen beskytter dårligt mod frost. Jordkammen kan fint beskytte gulerødderne mod let frost, men ikke stoppe rådproblemerne.

Alternativt kan man i stedet frostsikre ved at hypp gulerødderne med en bedplov. Gulerødder er ikke på samme måde udsat for skader og rådproblemer, men frost er stadig en udfordring. Bedplov til frostsikring er derfor en nødløsning, som anvendes i marker tiltænkt høst frem til nytår, hvor bedploven kun tages i brug, hvis vejruddsigten lover uventet frost.

Den helt store ulempe ved metoden er at sten efter stenstrenglægning som ligger i sporene, bliver trukket med op i kammene. Det giver potentielt rigtig mange høstskader og skader på vaskeriet.

Hvis metoden med bedplov skal forfines, skal gulerødderne i stedet etableres længere inden på bedene – f.eks. ved at sløjfe yderrækkerne og øge plantetallet i de tilbageværende midterrækker på bedene. Herefter kan bedbloven kører tættere omkring bedene og i mindre grad trække sten op.

Mængden af jord og jordkammens udformning har stor betydning for hvor hurtigt kammene taber varme i frostvejr. Typisk trænger frosten først ind fra siderne og ikke fra toppen. Derfor vil det være en fordel hvis gulerødder som forberedes til hypning med bedplot, bliver sået på marker uden sten samt fladmark og ikke på bede. Det giver mulighed for at trække mere jord op eller lave bredere kamme.

Effekten af bedplov til frostsikring er demonstreret i mark ved Viborg.

Sorten var Nairobi sået 1. juni 2023.

I stedet for fire rækker pr. bed, er der sået to rækker pr. bed, hvor rækkerne er rykket længere ind på bedene, så der er plads til at bedploven kan hente jord fra siderne af bedene og trække det ind over gulerødderne til frostsikring.

Den 25. november lige efter frosten satte ind, blev gulerødderne frostsikret med bedplov.

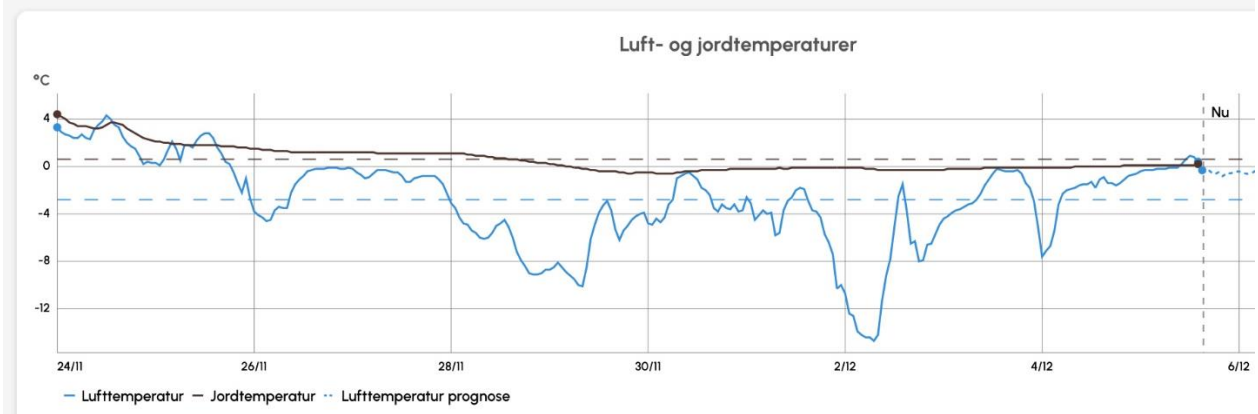
Til venstre: bede med to rækker gulerødder. Til højre: bede med fire rækker gulerødder. Halmdækning den 10. nov.

	Halmdækkede gulerødder til venstre og bede klargjort til bedplov-hypning til højre. 24. nov.
	Efter bedplov Til venstre bede hyppet med bedplov. Midt i bede med gulerødder som ikke er frostsikret. Bagerst til højre traditionelt halmdækkede gulerødder.
	Temperaturloggere i jorden

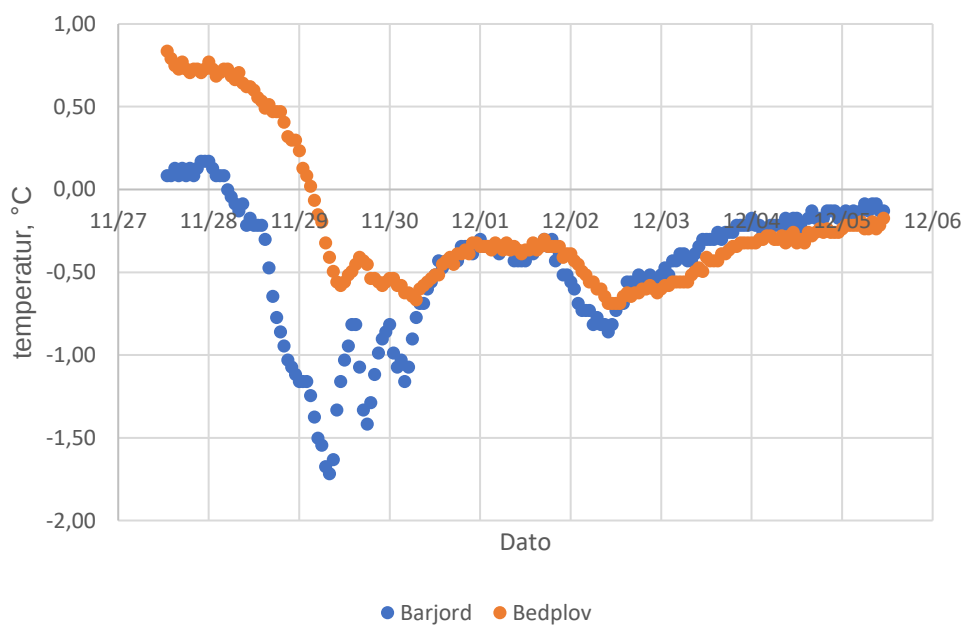
Trods grøn top er jorden frosset 3-4 cm ned omkring gulerødderne den 28. november efter en nat med godt $\pm 6^{\circ}\text{C}$.

24.11.2023 - 05.12.2023

Luft og jord-temperatur fra FieldSense vejrstation i Thorning.

Bedplov til frostsikring af gulerødder

Den 26. nov. fryser det ned til $\div 4^{\circ}\text{C}$. Herefter holder temperaturen sig under frysepunktet hele døgnet. Den 28. nov. fryser det ned til $\div 6^{\circ}\text{C}$. Den 29. nov. ned til $\div 10^{\circ}\text{C}$. Allerede den 28. nov. fryser det ned til gulerødderne i de hyppede bede og den 29. nov. rammer frosten også ned omkring gulerødderne. Den våde jord over gulerødder, ser ud til at lede varme, så jorden hurtigt fryser i dybden når temperaturen falder ned under

Konklusion: hypning med bedplov kan holde gulerødderne fri for let nattefrost men holder ikke gulerødderne frostfri, ved døgnfrost hvor temperaturen kommer under $\div 4^{\circ}\text{C}$.
Det skyldes formentlig at våd jord leder varmetabet.

Demo i gulerødder

HortiAdvice gennemføre i 2023 og 2024 på en række gartnerier med produktion af gulerødder en demonstration alternativer til halm og plastik til frostsikring af gulerødder.

Promilleafgiftsfonden
for frugtavlen og gartneribruget

Irm, 05.12.2023